

Cuprins

Înăuntru nicio muscă	5
Tatăl meu mă aşteaptă la fântână	15
Escapada	27
Bob conducea spre casă.....	41
Ea și Lili.....	47
AXN Crime.....	57
O sută opt	69
Ai voie să umbli tu la valuri?	85
Planet Romeo.....	93
Juan.....	103
Albastru	117
Anelide	131
Dezvoltare personală	141
Duminică	161
Boris	171
Luiza	183
Natalia a răspuns imediat	193
O întâlnire	203
Începătorii	211

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2014 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © iStockphoto.com/Meriel Jane Waissman
Foto autoare: © Răzvan Antonescu

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

BRANIȘTE, LAVINIA
Escapada / Lavinia Braniște. – Iași: Polirom, 2014

ISBN print: 978-973-46-4347-9
ISBN eBook: 978-973-46-4414-8
ISBN PDF: 978-973-46-4415-5

821.135.1-32

Printed in ROMANIA

Lavinia Braniște

Escapada

proză scurtă

POLIROM
2014

Juan

Eram în sudul Spaniei de doi ani când a murit Juan. M-am angajat în casa lui ca internă cam la o săptămână după ce am venit, întâi mi-l găsise vară-mea și după aia mă chemase. Hai, că te-am rezolvat, mi-a zis. M-am dus în orașelul ăla de coastă ca să fac bani și să fiu la malul mării, și când am văzut că nu-mi ies nici una, nici alta, am resuscitat un vis mai vechi și am zis OK, stau cât rezist, îmi pun deoparte și după aia mă înscru acolo la Facultatea de Biologie Marină. Aveam un cult pentru revista *National Geographic*, din ea îmi adunaseam spaniola, deși de înnotat, nu știam foarte bine, făcusem doar un curs de inițiere adulți pe la 27.

Juan avea 81 de ani când am intrat prima dată în casa lui. Îi curgeau balele în colțul gurii și nu se putea deplasa nesprrijinit. Îl ridicam în brațe de pe pat sau de pe fotoliu, ca să-l pun în scaunul cu rotile, să-l scot afară, și aveam impresia că se lasă greu special și că se apucă de mine cu niște mișcări care în mintea lui sunt pipăielii. La început m-a amuzat, mi s-a părut înduioșător cum se agață de ultimele resurse ale lui și de ultimele ocazii pe care i le servește lumea. Dar după două luni am devenit o gerontofobă care mai avea puțin și-și punea ștreangul de gât. Întâi lui și după aia mie.

Îmi dădeau patru sute de euro pe lună, stăteam la Juan și mâncam din ce cumpăram de la Mercadona

pentru el. Îmi dicta o listă de produse din care înțelegeam doar foarte puțin, după aia se apuca el să scrijelească cu creionul pe o foaie, privind concentrat prin lentilele groase ale ochelarilor care mai mult îl incomodau decât să-l ajute, iar după aia, când veneam cu pungile, se uita atent pe bonul de casă.

Nu înțelegeam nici ce scrijelea, la început păstram foile și-l întrebam pe fi-su ce zice, până când o dată acesta a ridicat din umeri și mi-a zis fără să se mai uite pe foaie să iau și eu ce consider că trebuie, plus niște pișcoturi pentru diabetici, care-i plăceau lui, și smochine proaspete.

Angel era un bărbat bine la vreo cincizeci de ani, sportiv, energetic și cu o minte bine pusă la punct pentru afaceri. Avea un hotel și un lanț de campinguri. Venea cu motocicleta o dată pe lună la Juan, dintr-un oraș din apropiere, îmi dădea mie cei patru sute de euro în plic, în bancnote mici, stătea în hol până îi număram, apoi intra la taică-su să-l întrebe de sănătate și să-l pupe pe un obraz. Termina mereu cu un „cuidate“ pentru Juan, ai grija de tine, ne făcea cu ochiul la amândoi și dispărea trântind ușa apartamentului. Nici măcar n-avea cheie, suna la interfon să-i deschid eu. Sau poate n-avea chef s-o caute.

Juan avea un set minim de nevoi: papa, pipi, caca, tele.

Îmi spunea Nena, ceea ce credeam inițial că e o stâlcire a numelui meu, Nina, dar am aflat după un timp că înseamnă „fată dragă“ sau aşa ceva și că toți moșii își strigă internele aşa.

Numele acesta îl striga mereu cu mult efort, îl scotea de undeva din abdomen, dintre organele lui scofâlcite.

Am fost oripilată când a trebuit să-l spăl prima dată.

Asta-i bună, a zis vară-mea, lasă și tu rușinea deo-parțe.

Ar fi fost prea complicat să încep să-i explic că nu de rușine era vorba, de la un punct încolo.

Începeam să simt c-ar fi trebuit să-l las să moară acolo numai ca să fac curat pe pământ.

Fată, mănânci și tu o pâine de pe urma lui.

Vară-mea, care era mai mare decât mine cu zece ani, măritată și cu doi copii cetăteni spanioli, avea un aprofundat pe strada cu blocul lui Juan. Verdureria Campo Vero, un loc îngust și lung și întunecos, care în capăt de tot avea un raft cu produse românești, deasupra căruia atârnaseră un steag jerpelit. Eugenii, ciocolată ROM, carne de mici și un cozonac care n-avea trecere și pe care-l puneau într-un târziu pe masă când ajungea ca piatra, în duminicile în care mai treceam și eu pe la ei.

Duminica era ziua mea liberă, de la zece dimineață la zece seara, îl lăsam pe Juan singur sau îl duceam la o cunoștință octogenară sau, foarte rar, mai trecea Angel să-l ia la el. Duminica era cea mai proastă zi în care puteai fi liber, orașul era pustiu, toate închise. În ziua mea de libertate, urla singurătatea a pustiu.

Și apoi, când a murit, m-am gândit OK, ce-am învățat din toate astea?

Nu învățasem nimic, doar mi-a devenit clar că am spaimă însurubată adânc, în cromozomi și-n mitocondrii, și că e atât de natural instalată acolo, încât, dacă mă reproduc, o dau mai departe. Și că durează mult, mult prea mult până se termină totul.

OK, cu ce-am rămas?

Cu niște bancnote mici pe care le-am adunat cu mătura de sub pat și cu trei sticle de votcă.

Juan avea bani în dulap. Se închidea uneori în camera lui, adică mă punea pe mine să-l închid, stătea ore în şir şi auzeam cum se deplasează greu, se sprijină de mobile, face obiectele să scârțâie. Mă striga după aia să deshid uşa şi să-i calc cutare cămaşă, de parcă în toate orele alea el nu făcuse decât să-şi caute ceva de îmbrăcat. Vedeam uneori hârtii de cinci sau zece euro, picate sub pat. Le luam cu mătura în fărăş când treceam să fac curat, în timpul acesta el stătea întins în pat cu faţa în sus, acoperit cu un cearşaf alb din care mai scotea câte un picior scheletic. Aş fi putut lejer să-l cotrobăi în dulap când moţăia în faţa televizorului în salon, dar nu m-a atras niciodată gândul. Ce puteam să adun cu mătura adunam, ce nu, nu. Mă amuză că se fereşte de mine, spaima lui de prezenţa mea străină.

Lui îi era frică să nu-l fur, mie îmi era frică de sfârşitul penibil, de tot ce citem în corpul său care se agăta de o străină, ca să-l trântească apoi într-un cărucior şi să-l împingă înciudată pe trotuare.

M-am dus de-acasă cu ce era mai prost în bagaj, adu-ţi chestii de sacrificiu, mi-a zis vară-mea, care n-avusese norocul meu, să vină la sigur, ci venise c-o valiză după ea să vadă ce pică. A stat luni în şir într-un apartament clăie peste grămadă cu români care i-au furat din lucruri. I-au furat geaca de piele, pe care în ţară şi-o luase în rate de la o cunoştinţă. A răscolit după ea în saci cu haine şi geci de piele, i-a luat două ore să se decidă, toate erau superbe. A venit îmbrăcată cu ea şi i-au furat-o după o lună. I-a luat la rând să-i întrebe şi se făcea toţi că plouă. Haine de sacrificiu, a zis, şi după aia, când te pui pe picioare, îţi iezi tu ce-ţi place.

Din primul salariu mi-am luat pantofi de cincizeci de euro. Când i-a văzut cumnatu-miu a zis: Oho, deja?,

erau cu adevărat mișto, și eu m-am simțit prost și am zis: am prins o mega reducere. Erau moi și comozi și m-ar fi ținut să merg pe jos până la capătul lumii, dar după ce m-a prins o ploaie cu ei – fii atentă ce ghinon, și la ăstia nu plouă! – pantofii au început să pută. Materialul a rezistat, arătau în continuare foarte bine, dar cleiul chinezesc sau și cine știe ce alte porcării din ei care-ți dau cancer în tălpi au început să iasă și să mi se infiltreze mie în piele. Nici nu se punea problema să-i arunc, aşa că am continuat să-i port până când miroslul a devenit organic și nu mai știam dacă iese din mine sau din ei. M-am speriat. La început mizerie, după aia boală. Miroslul se răspândise în toată încălțămîntea, contaminase tot, îmi ieșea din picioare și când dormeam, îl băgasem în șlapii de 99 de cenți, îl lăsam la un capăt al saltelei, îl lăsam în podea, în sănțulețele dintre plăcile de gresie. Începuse să-mi dea un sentiment de nesiguranță ontologică.

Până când, într-o după-amiază, cu Juan atârnând într-o parte, adormit în fotoliul lui, am luat telecomanda și am dat din post în post, printre westernuri cu cowboy vorbind în spaniolă, emisiuni de viață sălbatică în spaniolă, reality show-uri în spaniolă și am dat peste Doctor Oz care vorbea fără știrea lui o spaniolă care nu i se potrivea cu buzele. După ce câteva minute bune a ridicat în slăvi contraceptivele (într-o perioadă în care Europa tocmai retrăsese de pe piață patru mărci care ucid, dar poate că emisiunea era mai veche), subiectul următor a fost cum să scăpăm de miroslul de picioare. Și recomandarea lui erau niște băi cu alcool cu concentrație mare, preferabil votcă.

N-am dat iama imediat în vitrina cu băuturi a lui Juan. Era în salon, pe peretele din fund, în spatele

baricadei făcute de măsuța cu televizorul și masa cu rotile pe care îi aduceam mâncarea. Avea o bibliotecă mare cât tot peretele, nu cu cărți, ci cu colecții de cărți, toate cu coperte cartonate, aurite, identice. *Istoria Spaniei*, *Atlasul lumii* în șaispre volume, clasici la metru. Cât timp am lucrat în casa lui nu mi-a cerut cărți să citească – dar înțeleg de ce – și nu m-a pus niciodată să-i citesc nimic, deși pronunțam corect și inteligibil, aveam aparatul fonator rodat, mecanismele articulatorii nu mi se blocau decât atunci când eram în defensivă. Cred că nici când era în putere nu se aprobia de bibliotecă, iar vitrina cu băuturi a rămas un mister. N-am aflat niciodată de unde le avea, dar nici n-am întrebat, pentru că interesul meu să nu bată la ochi în momentul în care ar fi constatat dispariția.

Avea trei sticle de votcă printre altele de coniac, lichior, porto și ce-o mai fi fost, și i le-am luat pe toate trei, câte una la intervale de trei-patru săptămâni. Când simteam că începe să mă sufoce vinovăția, ziceam lasă că l-am spălat destul la fund, l-am spălat de toți banii. Și după aia am ținut sticlele o grămadă în camera mea, în valiză, printre cârpe, și valiza sub pat, tot nu-mi făceam curaj să le desfac și să le țin cu gâtul în jos, să aștept minute, poate zeci de minute, să picure în lighean, să se adune acolo suficient cât să pot intra până la glezne.

Pentru ligheanul ăla de votcă ar fi fost necesară o livadă de portocali.

Doctor Oz nu spusese dacă alcoolul putea fi refolosit. Era dureros să-l arunci.

Într-o primă fază am aruncat pantofii.

Când a murit Juan, mi-am făcut bagajul și am stat cu el sub pat, așteptând să văd ce se se întâmplă mai departe.